

לקוטי תורה • פרשת כי תצא • מאמר 6

ביאור ולא אבה

ביאור "ולא אבה"

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/ki-seitzei/6](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/ki-seitzei/6)

1 ביאור ולא אבה

ביאור למאמר "ולא אבה".

2 להבין שרש הדברים הנה קוצו של יו"ד רומז לכתר שהוא אהבה מסותרת שכלב כל ישראל

כדי להבין את שורש הדברים: קוצו של יו"ד רומז לכתר, שהוא האהבה המסותרת שכלבו של כל יהודי.

והיינו מפני שהיא נלקחה ממקום גבוה מאד נעלה לכך הוא בכל ישראל שהוא ממלי' דא"ס שהוא בבחי' עצימי [עצמיות] דא"ס ואינו בגדר ההשגה ולכך היא באה בלב כל ישראל אף מי שאינו יודע

כלומר, מכיוון שהיא נלקחה ממקום גבוה ונעלה מאוד, היא מצויה בכל יהודי; שכן מקורה במלכות אין סוף, שהיא בבחינת עצמותו של אין סוף ואינה בגדר ההשגה. לכן היא באה בלב כל יהודי, גם של מי שאינו יודע כיצד

להבין כ"כ [כל כך] בשכלו ובינתו ולכן קוצו של יו"ד הוא בחי' רמז בלבד שרומז לא"ס בלבד ברמז בעלמא בלי שום תפיסא

להבין כל כך בשכלו ובינתו. לכן קוצו של יו"ד הוא בחינת רמז בלבד, הרומז לאין סוף ברמז בלבד, בלי שום תפיסה בו;

כי לית מחשבה תפיסא ביה כלל אלא ברעותא דלבא מקרב איש ולב עמוק ועיין מ"ש בד"ה וישב יעקב.

כי "לית מחשבה תפיסא ביה כלל", אלא ברעותא דלבא, מתוך "מקרב איש ולב עמוק". ועיין במה שכתוב בד"ה "וישב יעקב".

3 והיו"ד הוא בחי' חכמה כי חכמה ראשית גילוי ההשגה וההבנה שבבחי' בינה והמשכת החכמה שבבחי' בינה נקי' נקודה בהיכלא אלא שהחכמה היא בבחי' ההעלם בבחי' ברק המבריק במוח והבינה היא ההשגה באורך וברוחב.

היו"ד היא בחינת חכמה, שכן חכמה היא הגילוי הראשון של ההשגה וההבנה שבבחינת בינה; והמשכת החכמה אל בחינת בינה נקראת "נקודה בהיכלא". אלא שהחכמה מצויה בהעלם, בבחינת ברק המבריק במוח, ואילו בינה היא השגה באורך וברוחב.

4 והנה להיות גילויי אפי' [אפילו] בחי' חכמה עילאה השכל הנעלם מכל רעיון הגם שזה נאמר על הכתר מ"מ גם החכמה הוא בחי' השכל הנעלם מכל רעיון כמ"ש בד"ה לך לך כי

והנה, כדי שתהיה התגלות אפילו של בחינת חכמה עילאה, "השכל הנעלם מכל רעיון" — אף שביטוי זה נאמר על כתר, מכל מקום גם חכמה היא בחינת "השכל הנעלם מכל רעיון", כפי שמבואר במאמר המתחיל "לך לך" — כי

הנה מבריאה ולמטה הוא בחי' גילוי החכמה עד שבא לכלל גילוי בשכל והשגת הנבראים מלאכים ונשמות

מבריאה ולמטה יש בחינת גילוי החכמה, עד שהיא מתגלה בשכל ובהשגה של הנבראים — מלאכים ונשמות.

אבל באצילות ולמעלה מאצילות לא שייך שם חכמה כלל רק מ"מ הוא מקור לחכמה וזהו ענין חכים אבל באצילות ולמעלה מאצילות אין שייכות כלל לחכמה; ואף על פי כן, היא מקור לחכמה. וזהו פירוש "חכים,

ולא בחכמה ידיעא כמ"ש בד"ה פתח אליהו וכדי להיות בחינת גילוי חכמה זו הוא ע"י כמה בחי' צמצומים ואפילו כדי להיות בחינת חכמה סתימאה הוא ע"י צמצום

"ולא בחכמה ידיעא", כפי שמבואר במאמר המתחיל "פתח אליהו". כדי שתהיה התגלות של חכמה זו נדרשות כמה בחינות של צמצום; ואפילו בחינת חכמה סתימאה נוצרת באמצעות צמצום:

דהיינו שבחינת גבורה דע"י [דעתיק יומין] מתלבש בח"ס [בחכמה סתימאה] גבורה הוא בחי' צמצום וכדי שיהיה נמשך משם בחכמה דאצילות הוא ע"י צמצום עצום שנמשך ויורד דרך שערות ומזלות אבא יונק ממזל החי כו'

כלומר, בחינת גבורה דעתיק יומין מתלבשת בחכמה סתימאה, וגבורה היא בחינת צמצום. וכדי שתמשך משם בחכמה דאצילות, הדבר נעשה באמצעות צמצום עצום: היא נמשכת ויורדת דרך שערות ומזלות — "אבא יונק ממזל השמיני" וכו'.

ומשל השערות הוא כי השערות יונקין מן המוחין שבראש ע"י שחופף על המוחין הגולגלתא המסתיר ומעלים את המוחין ודרך הגולגלתא צומחין השערות שהם הארה מן המוחין ואין להם ערך ויחוס עם המוחין

והמשל לשערות הוא כך: השערות יונקות מהמוחין שבראש באמצעות הגולגולת הסוככת עליהם ומסתירה ומעלימה אותם; דרך הגולגולת צומחות השערות, שהן הארה מהמוחין, ואין להן שום ערך או יחס אליהם,

רק הארה בעלמא כך להיות מלמעלה מהאצי' בחי' האצי' אין ערוך כלל משא"כ מחכמה להיות בינה ומבינה מדות הוא ענין דרך וסדר ההשתלשלות שיש להם יחוס זע"ז [זה עם זה / זה על זה]

אלא הארה בלבד. כך גם, כדי שתבוא בחינת האצילות ממה שלמעלה מאצילות, אין ביניהן שום ערך; אבל מעבר מחכמה לבינה ומבינה למדות הוא חלק מהדרך והסדר של השתלשלות, ויש ביניהן יחס זו לזו.

אבל מלמעלה מן האצי' להיות אצילות אינו רק דרך הארה כדמיון שערות הראש היוצא דרך הגולגלתא החופפת ומעלמת ומסתרת בחי' ישת חשך סתרו

אבל כדי שתבוא האצילות ממה שלמעלה מאצילות, הדבר נעשה רק בדרך של הארה, בדומה לשערות הראש היוצאות דרך הגולגלתא הסוככת, מעלימה ומסתירה — בחינת "ישת חושך סתרו".

וזהו ה' מלך גאות לבש כמו לבוש המסתיר ומעלים להיות נמשך גאות בחי' השערות כו' כי גאות הם ת"י נימין כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)].

וזהו [פירוש] "הוי' מלך גאות לבש": כמו לבוש שמסתיר ומעלים, כך נמשכת בחינת גאות — בחינת השערות וכו'. שכן גאות עולה בגימטריה ת"י, כלומר 410 חוטים, כפי שנכתב בפרי עץ חיים ובלקוטי תורה של האריז"ל.

5 והנה גילוי בחי' חכמה זו הוא בחי' צמצום ודין ל"ב אלקים דעובדא דבראשית הם בחי' ל"ב נתיבות חכמה שהחכמה מתחלקת לל"ב נתיבות והם בחי' צמצום והעלם להיות גילוי ההתפשטות ממלא וסובב כעת, גילוייה של בחינה זו של חכמה הוא בחינה של צמצום ודין: שלושים ושתיים הפעמים שבהן מופיע [שם] אלקים במעשה בראשית הן בחינת שלושים ושניים נתיבי החכמה, שכן החכמה מתחלקת לשלושים ושניים נתיבים. נתיבים אלה הם בחינה של צמצום והעלם, כדי לאפשר את גילוייה של ההתפשטות של האור הממלא והמקיף [את כל העולמות].

כי להיות ההתפשטות א"א בלי צמצום כי אפילו כשהושיט אצבעו הקטנה כו' וגם עכשיו כולא קמיה כלא חשיבי

שהרי ההתפשטות אינה אפשרית בלי צמצום; שכן אפילו כאשר הושיט את אצבעו הקטנה וכו'. וגם עכשיו, "הכול לפניו נחשב כלא",

אלא שהוא כלא בכף הדמיון ואף גם זאת קמ"י [קמיה] דוקא ולא אצלנו אבל אם היה התפשטות עצמותו בלי צמצום והעלם היה לא ממש.

אבל זהו "כלא" בכ"ף הדמיון; וגם דבר זה הוא דווקא "לפניו", ולא ביחס אלינו. אבל אילו הייתה התפשטות של עצמותו בלי צמצום והעלם, היו העולמות בטלים ממש.

6 ולהיות בחי' צמצום והעלם זה הוא ע"י אתערותא דלתתא בטל רצונך כו' כי יש ב' ביטולים הא' קוצו של יו"ד למעלה מן הדעת אינו רוצה בטבע ליפרד כו'

וכדי שרמה זו של צמצום והעלם תבוא לידי ביטוי, הדבר נעשה באמצעות אתערותא דלתתא: "בטל רצונך" וכו'. יש שני סוגים של ביטול. הראשון הוא בחינת קוצו של יו"ד, למעלה מן הדעת: מצד הטבע אין האדם רוצה להיפרד וכו'.

והביטול הבי' בחכמה בטל רצונך בחכמה ודעת כי ענין בטל רצונך הוא לברר הטוב מן הרע בחי' בירורים ובחכמה אתברירו שע"י החכמה מברר משא"כ בקוצו של יו"ד

הביטול השני הוא בחכמה: "בטל רצונך" באמצעות חכמה ודעת. משמעותו של "בטל רצונך" היא להפריד את הטוב מן הרע — בחינת הבירורים — ו"בחכמה אתברירו", שכן באמצעות החכמה מבררים; שלא כמו בקוצו של יו"ד,

שהוא למעלה מן הדעת שם עדיין אין רע כלל ולא שייך שם בירור רק מעה"ד [מעץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] כו'

שהוא למעלה מן הדעת: שם עדיין אין רע כלל, ולכן לא שייך שם בירור; הבירור שייך רק מעץ הדעת טוב ורע וכו'.

וע"י ביטול זה שבאתערותא דלתתא שהוא סילוק עצמותו נעשה בחי' ביטול וסילוק מלמעלה להיות בחי' העלם והתלבשות האור ה' מלך גאות לבש ובחי' עתיק יומין שהוא כענין המעתיק הרים והמתנשא מימות עולם כדי שיהיה התהוות כו'

ובאמצעות הביטול הזה שבאתערותא דלתתא, שהוא הסתלקות העצמיות, מתהווים למעלה ביטול והסתלקות, ונוצרת בחינת העלם והתלבשות של האור — "ה' מלך, גאות לבש" — וכן בחינת עתיק יומין, שעניינה דומה ל"המעתיק הרים" ול"המתנשא מימות עולם", כדי שתהיה התהוות וכו'.

[ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה שלהיות המשכת הרצון מא"ס ב"ה זהו הנק' ביטול וסילוק עצמותו כביכול שמצד עצמו הרי אם צדקת מה תתן לו כו']

[ועיין במה שכתוב במאמר המתחיל "צאינה וראינה", שכדי שתהיה המשכת הרצון מאין סוף ברוך הוא, הדבר נקרא ביטול והסתלקות של עצמותו, כביכול; שהרי מצד עצמו, "אם צדקת מה תתן לו" וכו'.]

ולכן י"ל [יש לומר] שע"י הביטול רצון בנפש שבבחי' קש"י [קוצו של יו"ד] ממשיכים להיות המשכת הכתר ורצון עליון והיינו ע"י בחי' עתיק יומין כ"ו וע"י הביטול רצון שבחכמה ממשיכים להיות גאות לבש שיומשכו בחי' השערות.

לכן אפשר לומר שבאמצעות ביטול הרצון שבנפש, בבחינת קוצו של יו"ד ממשיכים את המשכת הכתר והרצון העליון, כלומר באמצעות בחינת עתיק יומין וכו'; ובאמצעות ביטול הרצון שבחכמה ממשיכים את בחינת "גאות לבש", כך שתימשך בחינת השערות.

7 ועמשי"ש [ועיין מה שכתוב שם] בענין ביטול שבבחי נעשה ושבבחי נשמע וזהו כענין קשי"י [קוצו של יו"ד] ויו"ד

כו'. והה' הוא ענין ההתפשטות באורך ורוחב ממלא וסובב הוא בחי' בינה תשובה עילאה

ועיין במה שנכתב שם על הביטול שבבחינת "נעשה" ועל הביטול שבבחינת "נשמע"; וזהו בדומה לענין קוצו של יו"ד והיו"ד וכו'. והה"א היא ענין ההתפשטות באורך וברוחב — ממלא וסובב: בחינת בינה, תשובה עילאה,

שהוא בחי' התפשטות שבלב שמבחי' ברק גילוי החכמה שהוא בחינת צמצום ונעשה אח"כ התלהבות והתלהטות הלב כו'

שהיא בחינת ההתפשטות שבלב: מהבזק הגילוי של חכמה, שהוא בחינת צמצום, מתפתחות לאחר מכן ההתלהבות והלהט שבלב וכו',

ושמחה שהיא ג, כ התפשטות בלב אם הבנים שמחה ועי"י תשובה מלמטה למעלה נעשה למעלה גי"כ התפשטות הגילוי באורך ורוחב ממלא וסובב

וכן השמחה, שהיא גם התפשטות שבלב: "אם הבנים שמחה". ועל ידי תשובה מלמטה למעלה נעשית למעלה גם התפשטות של הגילוי באורך וברוחב — ממלא וסובב.

והיינו עי"י ויצעקו בצר להם שהכל מקום צר שאינה אלא הארה מועטת ואפילו גי"ע [גן עדן] ועוה"ב [ועולם הבא] אינו

והיינו על ידי "ויצעקו בצר להם": הכול הוא מקום צר, שהרי אין בו אלא הארה מועטת; ואפילו גן עדן והעולם הבא אינם אלא

אלא זיו ועי"כ [ועל ידי כך] מי לי בשמים כו' והוי"ו הוא המשכת תורה והה' הוא בחי' מעשה המצות שע"י תורה נעשה המשכה במצות.

אלא זיו; ועל ידי כך "מי לי בשמים" וכו'. והוי"ו היא המשכת התורה, והה"א האחרונה היא בחינת קיום המצוות, שכן על ידי התורה נעשית המשכה במצוות.

8 והנה וי"ה הוא עי"י המשכה משא"כ יי"ה אינו עי"י המשכה כי היו"ד עצמה מתגלה בה'

והנה וי"ה הוא באמצעות המשכה, ואילו יי"ה אינו באמצעות המשכה, כי היו"ד עצמה מתגלה בה"א.

ולכן אין שם וי"ו שהה' הוא גילוי בחי' ממלא וסובב שנעשה מבחי' נקודה חדא מבחי' הצמצום עצמו שכלא צמצום א"א להיות התפשטות כו' והצמצום הוא להיות ההתפשטות וכל בחי' א'

לכן אין שם וי"ו, שהרי הה"א היא גילוי בחינת ממלא וסובב, שנעשה מבחינת נקודה אחת, מבחינת הצמצום עצמו; כי בלי צמצום לא תיתכן התפשטות וכו', והצמצום הוא לשם ההתפשטות — והכול בחינה אחת.

וכן באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] הכל ענין א' הוא אלא שכאשר מתבונן בגילוי ממלא וסובב דהיינו איך שבחי' נקודה חדא נעשה בחינת ההתפשטות ממלא וסובב הוא בחי' הה'

וכך גם באתערותא דלתתא, הכול עניין אחד; אלא שכאשר האדם מתבונן בגילוי ממלא וסובב, כלומר כיצד בחינת נקודה אחת נעשית בחינת ההתפשטות של ממלא וסובב — זוהי בחינת הה"א;

אבל כשמתבונן על הצמצום דהיינו איך שכל ההתפשטות הוא רק מנקודה חדא הוא בחי' יו"ד אבל כאשר הוא מתבונן בצמצום, כלומר כיצד כל ההתפשטות באה מנקודה אחת בלבד — זוהי בחינת הו"ד.

והרי ה' ויו"ד הכל ענין א' שהיו"ד עצמו בא לכלל גילוי הה' [וזהו הבן בחכמה וחכם בבינה]. הרי שהה"א והיו"ד הן עניין אחד, שהרי היו"ד עצמה באה לידי גילוי בה"א. [וזהו "הבן בחכמה וחכם בבינה"].

משא"כ ו"ה הו"ו הוא המשכת הקול המחבר המדות אל הה' היא בחי' הדבור להיות בחי' אותיות ודיבורים וכמשל הדיבור

לעומת זאת, בו"ה, הווי"ו היא המשכת הקול המחבר את המדות אל הה"א, שהיא בחינת הדיבור, כדי שייווצרו אותיות ומילים; וכמו במשל הדיבור,

שהוא לפי המדות אם באהבה כו' והרי הדבור הוא ענין ומהות אחר שהוא צירוף אותיות הדיבור מותאם למדות, אם באהבה וכו'; ואף על פי כן, הדיבור הוא עניין ומהות אחרים, שכן הוא צירוף של אותיות,

אלא שנמשך בהם הווי"ו מן המדות להיות הדבור נמשך אחר המדות וכך הוא למעלה בחי' הה' עלמא דאתגליא כו' שנשתנה למהות אחר כו' [ועמ"ש בביאור ע"פ והיה מספר בניי [בני ישראל] בפ"י ביום ההוא יהיה]:

אלא שהווי"ו מן המדות נמשכת בהם, כדי שהדיבור ימשך אחר המדות. וכך גם למעלה, בחינת הה"א — עלמא דאתגליא וכו' — שהשתנתה למהות אחרת וכו'. [ועיין במה שנתבאר בביאור על הפסוק "והיה מספר בני ישראל", בפירוש "ביום ההוא יהיה"].

ב אך הנה כל זה הוא הווי"ה שבנאצלים אבל כי אהבך הווי"ה אלקיך בפועל יוצא ממשיך להיות כך אהבה
 2. אולם כל זה אמור בשם הווי"ה שבנאצלים. אבל "כי אהבך הווי"ה אלקיך" — "אהבך" נקרא כפועל יוצא: הוא ממשיך
 אהבה שתהיה כך;

וגם אהבך אוהב אותך והא ביה תליא שנעשה מע"ס [מעשר ספירות] שבמאציל עצמו [ע"ס] [עשר ספירות]
 דא"ק [דאדם קדמון] ועיין ברבות

וגם "אהבך" פירושו שהוא אוהב אותך, ושני הדברים תלויים זה בזה. הדבר נובע מעשר הספירות שבמאציל עצמו
 — עשר הספירות דאדם קדמון. ועינינו במדרש רבה

כי תשא ר"פ מ"ט בענין ואוהב את יעקב ובסדר וישב ר"פ פ"ו ובשה"ש [ובשיר השירים] רבה ס"פ שימני
 כחותם ובפסוק מים רבים וס"פ השבעתי אתכם מענין אהבתי אתכם.

בכי תשא, בתחילת פרק מ"ט, בעניין "ואהב את יעקב"; ובסדר וישב, בתחילת פרק פ"ו; ובמדרש שיר השירים רבה,
 בסוף [הקטע על] "שימני כחותם", וכן על הפסוק "מים רבים" ובסוף "השבעתי אתכם", בעניין "אהבתי אתכם".

זח"ג [זהר חלק ג] (ס"ב ב' קכ"ח א') ואתחנן (רס"ז ב') ובתד"א [ובתנא דבי אליהו] (ח"א [חלק א'] פכ"ח ח"ב [חלק ב'] פ"ט)
 ועיין מ"ש בד"ה וירא ישראל כפי בשלח בענין שיש כי בחיי שמות הווי"ה וע' באד"ר [באדרא רבא] (דקל"ח ע"ב)
 בזוהר, חלק ג' (ס"ב ב'; קכ"ח א'), [וכן] בואתחנן (רס"ז ב'), ובתנא דבי אליהו (חלק א', פרק כ"ח; חלק ב', פרק
 י"ט). ועינינו במה שנכתב במאמר המתחיל "וירא ישראל" בפרשת בשלח, בענין שתי בחינות בשם הווי"ה. ועינינו
 באידרא רבא (דף קל"ח ע"ב):

חז לז"א ולד לעתיקא ועד"ז יובן כאן] באתערותא דלתתא אתערותא דלעילא ובאתעדל"ע [ובאתערותא
 דלעילא] אתערותא דלתתא ומשם ויהפוך את הקללה לברכה זדונות נעשו כזכויות.

"אחד לז"א ואחד לעתיקא"; וכך יש להבין גם כאן. על ידי אתערותא דלתתא באה אתערותא דלעילא, ועל ידי
 אתערותא דלעילא באה אתערותא דלתתא. ומכאן בא "ויהפוך את הקללה לברכה": הזדונות נעשות כזכויות.

וביאור ענין זה כי הנה להיות תשובה בשם י"ה הגם שנמשך כך מלמעלה למטה מ"מ האדם שהוא
 מקושר למטה האיך יכול לבא לזה

וביאור העניין: כדי שתהיה תשובה בשם י"ה — אף שהיא נמשכת כך מלמעלה למטה, מכל מקום, כיצד יכול אדם,
 הקשור למטה, להגיע לכך?

אך הוא ע"י בכל מאדך לצאת מן הכלי שלו הגם שלגבי בחינה שלמעלה ממנו גם אור אהבה זו הוא בבחינת כלי אך מ"מ למטה צ"ל בכל מאדך מאד שלך

אלא שהדבר נעשה על ידי "בכל מאדך": לצאת מן הכלי שלו. אף שלגבי מדרגה שמעליו גם אור האהבה הזאת נחשב לכלי, מכל מקום, למטה צריך להיות "בכל מאדך" — "מאד" משלך.

והנה בכל מאדך מתגלה בבע"ת [בבעלי תשובה] דוקא ע"י הזדונות שהוא ע"י ההיפך וכענין בארץ לא זרועה שע"י לא הוא נזרע כו' והענין כי שמי עם י"ה שס"ה כו'.

והנה "בכל מאדך" מתגלה דוקא בבעלי תשובה, באמצעות הזדונות, כלומר באמצעות ההפך; וכענין "בארץ לא זרועה", שדווקא באמצעות ה"לא" היא נזרעת כו'. והענין הוא ש"שמי" עם י"ה הוא שס"ה כו'.

שהל"ת [שהלא תעשה] למעלה מן העשה לפי שע"י קיום הל"ת [הלא תעשה] שהוא עקירת הרצון מן ההפך ע"י הוא מגיע לבחי' בכל מאדך ובחי' מס"נ [מסירות נפש] הן בפו"מ [בפועל ממש] כמעשה

הלא-תעשה נעלות מן המצוות עשה, משום שעל ידי קיום הלא-תעשה, שפירושו עקירת הרצון מן ההפך, מגיעים לבחינת "בכל מאדך" ולבחינת מסירות נפש — אם במעשה בפועל, כמו בסיפורו של

ר"א [רבי אלעזר] בן דרודי'א הן במס"נ [במסירות נפש] בתפלה ויצעקו אל ה' בצר להם על רחוקו מה' שעל יסוד זה מיוסד ענין התפלה לבא לקיום ואהבת בק"ש [בקריאת שמע]

רבי אלעזר בן דרודי'א, או במסירות נפש בתפילה: "ויצעקו אל הו' בצר להם" — על ריחוקו מה'; שהרי על יסוד זה מושתת ענין התפילה, להגיע לקיום "ואהבת" בקריאת שמע.

והנה על ידי בכל מאדך זדונות נעשו כזכיות שממעמקים קראתיך כו' עומקא דחשוכא בחי' גלגלתא דחפיא על מוחא

והנה, על ידי "בכל מאדך" נעשו הזדונות כזכויות, כענין "ממעמקים קראתיך" וכו': "עומקא דחשוכא", בחינת הגולגולת המכסה על המוח.

כי המוחין חב"ד [חכמה בינה ודעת] הם בג' חללי דגולגלתא ועליהם חופף הגולגלתא שמעלים ומסתיר שלא יהיה גילוי כ"א דרך שערות כו'

שהרי המוחין — חכמה, בינה ודעת — נמצאים בשלושת חללי הגולגולת, ומעליהם הגולגולת חופפת, מעלימה ומסתירה, כך שאין גילוי אלא דרך השערות וכו'.

ועיי בכל מאדך דמשכין להי בחילא יתיר בא לבחיי ממעמקים ויש יי עומקים דהיינו כתר שבכל בחיי מי"ס [מיי ספירות]

ועל ידי "בכל מאודך" — "דמשכין ליה בחילא יתיר" — מגיעים לבחינת "ממעמקים". ויש עשרה מעמקים, כלומר, כתר שבכל אחת מבחינות עשר הספירות.

והנה י"ס [יי ספירות] הנאצלים שכבר באו לידי גילוי דרך השערות שם היה אחיזה ויניקת הקליפות ועשתה את צפרניה דרך הצפרניים ומאחורי העור דנוק' [דנוקבא] בין גומא לגומא כו' דהיינו בבחי' הכלי ולא באורות עצמן

והנה, בעשר הספירות הנאצלות, שכבר באו לידי גילוי דרך השערות, הייתה לקליפות אחיזה ויניקה — "ועשתה את ציפורניה" — דרך הציפורניים, ומאחורי העור של נוקבא, בין גומא לגומא וכו'; כלומר, בבחינת הכלי ולא באורות עצמם.

אבל מ"מ האור הוא מלובש בכלים ששם אחיזה ויניקה ולכן א"א להיות מחיתי כעב פשעיך ובחי' רחיצה לרחוץ עוונות כו'

אבל בכל זאת, האור מלובש בכלים, ששם יש אחיזה ויניקה; ולכן אי אפשר שיהיה "מחיתי כעב פשעיך", וכן בחינת רחיצה לרחוץ את העוונות וכו'.

שהרחיצה היא מלמעלה מעלה מעומקא דחשוכא מי"ס [מיי ספירות] שבמאציל וממעמקים קראתיך הוא להמשיך בחיי גילוי הוי' מחדש מבחי' עומקא אשר עדיין לא בא האור הזה לידי גילוי ולא נתלבש בכלים

שהרחיצה היא מלמעלה מעלה מעומקא דחשוכא, מעשר הספירות שבמאציל; ו"ממעמקים קראתיך" פירוש להמשיך גילוי חדש של הוי' מבחינת עומק, שהאור הזה עדיין לא בא לידי גילוי ולא התלבש בכלים.

והיינו על ידי בכל מאדך כד אתכפייא סט"א [סטרא אחרא] אסתלק יקרא דקב"ה [דקודשא בריך הוא] פי' אסתלק שנתרומם למעלה בבחי' ע"י המעתיק הרים והמתנשא מימות עולם

והיינו באמצעות "בכל מאדך": "כאשר נכפפת הסטרא אחרא, כבודו של הקב"ה מסתלק". פירוש "מסתלק" הוא שהוא מתרומם למעלה, בבחינת עתיק יומין, "מי שמעתיק הרים" ו"המתנשא מימות עולם",

דהיינו בבחינת העלם ומשם נמשך בחי' הוי' מחדש גילוי הוי' שלפני האצילות וזהו והחזירנו בתשובה שלימה לפניך. לפניך לפני הוי' שבאצילות ששם הוא בחי' תשובה שלימה כנ"ל.

כלומר, במצב של העלם. ומשם נמשכת מחדש בחינת הוי': גילוי של הוי' שלפני אצילות. וזוהי [משמעות הבקשה] "והחזירנו בתשובה שלמה לפניך": "לפניך" — לפני הוי' שבאצילות, שבה יש בחינה של תשובה שלמה, כנזכר לעיל.

10 והנה בהמשכת י' עומקים בכל עשיית [עשרת ימי תשובה] אזי ביוהכ"פ [ביום הכפורים] לפני הוי' תטהרו והוא בנעילה שסוף היום מכפר

והנה, כאשר נמשכים עשרת העומקים בכל עשרת ימי תשובה, ביום הכיפורים מתקיים "לפני הוי' תטהרו"; והדבר מתרחש בנעילה, שכן סוף היום מכפר,

כדאיתא בגמ' [בגמרא] שסמוך לשקיעת החמה ולכן איתא במשנה פב"ת [פרק בתרא] דכריתות מי שבא על ידו ספק עבירה ביוהכ"פ [ביום הכפורים] אפילו עם חשכה פטור שכל היום מכפר שמתכפר לו בסוף היום כפי שנאמר בגמרא, [נעילה היא] סמוך לשקיעת החמה. לכן נאמר במשנה, בפרק האחרון של כריתות: "מי שבא לידו ספק עבירה ביום הכיפורים, אפילו עם חשכה, פטור, שכל היום מכפר"; כלומר, כפרתו חלה בסוף היום,

שהוא העיקר שאז הוא זמן נעילה עילוי המלי' בכתר עילוי שאין למעלה הימנו ונקרי' [ונקרא / ונקראת / ונקראות] לפני הוי' ואז תטהרו שמשם נמשך טהרה ורחיצה וכל העוונות מתכפרים [ועמ"ש במ"א ע"פ הזוז"ג [הזהר חלק ג] פ' אמור (דף ק' ע"ב)]

שהוא הזמן העיקרי, שכן אז היא שעת הנעילה: המלכות עולה לכתר, עלייה שאין למעלה ממנה, וזה נקרא "לפני הוי'"; ואז "תטהרו", כי משם נמשכים טהרה ורחיצה וכל העוונות מתכפרים. [ועיינו במה שנכתב במקום אחר על דברי הזוהר, חלק ג, פרשת אמור (דף ק' ע"ב),

בענין אתכפיא ואתהפכא שבבחי' אתכפיא נמשך ממוחין דאימא אך בשבת שהוא מוחין דאבא נמשך להיות אתהפכא חשוכא לנהורא כו'

בעניין הכנעה והפיכה: מדרגת ההכנעה נמשכת מהמוחין של אמא, אבל בשבת, שהיא בחינת המוחין של אבא, נמשכת הפיכת החושך לאור וכו'.

ועמ"ש בפ' מטות בענין ושמא אביה את נדדרה כו'. אך כ"ז [כל זה] הוא אתהפכא חשוכא דקליפת נוגה שממנה הנפש הבהמית שבאדם הכלולה מטו"ר [מטוב ורע].

ועיינו במה שנכתב בפרשת מטות בעניין "ושמע אביה את נדרה" וכו'. אך כל זה הוא הפיכת החושך של קליפת נוגה, שממנה באה נפש הבהמית שבאדם, הכלולה מטוב ורע.

אבל התשובה בכל מאדך הוא שהזדונות שלמטה מטה מנוגה יהיו נעשים כזכיות זהו ענין ויהפוך את הקללה ממש לברכה וזהו ע"ש מ"ש במ"א ע"פ ויאבק איש עמו שהעלו אבק עד כסה"כ [כסא הכבוד].

אבל תשובה "בכל מאודך" פירושה שהזדונות, שמדרגתם נמוכה הרבה מתחת לנוגה, נעשים כזכיות; זהו ענין "ויהפוך את הקללה ממש לברכה". ועל כך עיינו במה שנכתב במקום אחר על הפסוק "ויאבק איש עמו", שם נאמר שהעלו אבק עד כיסא הכבוד.

שגם בחי' אבק דאשתאר מן נורא שהוא המדרגה התחתונה שבקליפות נתכלל למעלה בכסה"כ [בכסא הכבוד] וזהו בחי' תשובה

כלומר, גם בחינת "אבק הנשאר מן האש", שהיא המדרגה הנמוכה ביותר שבקליפות, נכללה למעלה, בכיסא הכבוד; וזוהי בחינת התשובה.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] גדולה תשובה שמגיע עד כסא הכבוד מל' דאצילות שהיא הנק' ברכה ולשם מגיע התשובה

ולכן אמרו חז"ל: "גדולה תשובה שמגיע עד כיסא הכבוד" — מלכות דאצילות, הנקראת "ברכה"; והתשובה מגיעה לשם,

דהיינו שמהקללה נהפך לברכה וז"ש [וזהו שכתוב] שהעלו לשון רבים כו' ע"ש וזהו שיוהכ"פ [שיום הכפורים] נק' שבת שבתון דאפילו לגבי שבת הוא בחי' שבתון

כלומר, הקללה נהפכת לברכה. וזהו [פירוש] הנאמר "העלו" בלשון רבים וכו'; עיינו שם. משום כך יום הכיפורים נקרא "שבת שבתון", שכן גם ביחס לשבת הוא בחינת שבתון;

כי שבת הוא כמ"ש שבת להוי' שבששת ימי המעשה הוא בחי' שם אלקים ושבת הוא התגלות שם הוי' מוחין דאבא והחכמה תחיה שהיא בחי' יו"ד דשם הוי' וכו' ומזה נמשך שיוכל להיות אתהפכא חשוכא לנהורא

כי שבת היא, כפי שנאמר, "שבת להוי'": בששת ימי המעשה יש בחינת שם אלקים, ואילו בשבת מתגלה שם הוי', מוחין דאבא — "והחכמה תחיה" — שהיא בחינת הוי"ד שבשם הוי' וכו'. מכך נמשכת האפשרות להפוך חושך לאור.

אך מוחין דאבא הוא בחי' אצילות וא"כ הוא שם הוי' שבנאצלים ולכן נמשך מזה להיות אתהפכא חשוכא דק"נ [דקליפת נוגה] לנהורא.

אבל מוחין דאבא הם בחינת אצילות, ואם כן, זהו שם הוי' שבנאצלים; ולכן נמשכת מכך הפיכת החושך של קליפת נוגה לאור.

אבל להיות ויהפוך את הקללה שלמטה מטה מק"נ [מקליפת נוגה] לברכה זהו בחי' לפני הוי' תטהרו דהיינו שם הוי' שבמאציל כנ"ל וזהו ענין יוהכ"פ [יום הכפורים] שנק' שבת שבתון כו'

אבל הפיכת הקללה, שנמצאת למטה מטה מקליפת נוגה, לברכה — "ויהפוך את הקללה... לברכה" — היא בחינת "לפני הוי' תטהרו", כלומר, שם הוי' שבמאציל, כנזכר לעיל. וזהו עניינו של יום הכיפורים, שנקרא "שבת שבתון" וכו'.

ועמ"ש במ"א ע"פ הוי' יחתו מריביו כו' ועי"ז ויתן עוז למלכו והיינו ג"כ כענין ויהפוך כו'. ועמ"ש מענין זה בדי"ה ויושט המלך לאסתר]:

ועיינו במה שנכתב במקום אחר על הפסוק "הוי' יחתו מריביו" וכו', ועל כך שבאמצעות זה "ויתן עוז למלכו"; וגם זה דומה לעניין "ויהפוך" וכו'. ועיינו במה שנכתב בעניין זה במאמר המתחיל "ויושט המלך לאסתר".

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likkutei-torah/ki-seitzei/6

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק